

ари. Тя е част от коледно-новогодишните празници, свързани с обичаи, вярвания, пожелания, които символично или магично целят да осигурят благоденствие през настъпващата година.

През тези празнични дни специално внимание се отделя на обредната трапеза, като подготовката за нея започва по-отрано. Стопанката, с помощта на дъщери, снахи, внучки, приготвя големи количества от ястията, за да има за многобройните гости през празниците.

Традиционно при всички групи се завиват сърми от зелени листа /"бракъне сърма"/, а кардарашите пълнят и чушки. В една от тях фичерката-стопанка поставя метална пара за късмет, а най-отгоре в тенджерата слага дряново клонче за здраве: „Дядо Васил като че ли ги кади, стават по-вкусни” (ж., р. 1930 г.). В този ден домакинята във всяка къща точи баница, в която има късмети - метална пара и дрянови клончета с наричания. За трапезата на футаджиите се приготвят три вида баница. Замесва се и питка. По традиция при фичерите е специално украсена в средата с паричка за късмет, а “тракийските” калайджии - върху сложеното в средата бяло яйце кръстосват две ивици тесто. Бургуджийката украсява питата с изображения на подкова и кръст. Лахо, лингурари и “тракийски” калайджии колят “курбан” - гъска или патка, а фичерите - кокошка. Обичаят е да се пече пълнена и да се сложи цяла на масата “за да е пълна къщата” /"тавел пордо фомарокер"/. Кардарашите поднасят цял сварен пуяк /"куркано"/, а бургуджиите – петел с ориз. За да е богата трапезата през цялата година, масата е отрупана и със сладкиши - баклава, кадаиф.

На 13 януари за “тракийските” калайджии е *Бъдни вечер*. На този ден се приготвя гъска. При приготвянето ѝ запитана какво прави, стопанката отговаря, че пълни гъската “...със здраве, честит живот, булки, зетьове, внуци в къщи” /"Састипе, вестипе, боря, жамутре, унуча кхепе"/. Така тя изразява желание за благополучието на дома и дава благословията си.

Вечерта в дома на родителите се събира цялата фамилия. Начело на трапезата сядат стопанинът /"сайбията"/, до него е жена му. Когато останалите се подредят около масата, на всеки член от семейството се пее песен за здраве и благополучие. Първа започва майката, която пее на бащата - глава на семейството, след това бащата пее за двамата с жена си и за децата. Завършва с думите: “Заповядай, мерси за песента. Ката (всяка - б.а.) година да сме така” (ж., р. 1938 г.).

През 30-те год. на XX век „При сръбските цигани ... на Бъдни вечер главата на фамилията става посред нощ. В едната ръка взема юзда, а в